Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

19 päivänä marraskuuta 2025 *

EU-tavaramerkki – Menettämismenettely – EU-tavaramerkiksi rekisteröity kuviomerkki Làv – Asetuksen (EU) 2017/1001 18 artiklan 1 kohta ja 58 artiklan 1 kohdan a alakohta – Näyttö tosiasiallisesta käytöstä – Todisteiden arviointi – Kohtuuton tai liiallinen todistustaakka – Hyvän hallinnon periaate – Perusoikeuskirjan 41 artikla

Asiassa T-563/24,

Gürok Turizm ve Madencilik AŞ, kotipaikka Kütahya (Turkki), edustajinaan asianajajat J. Erdozain López, J. Vicente Martínez ja M. López Camba

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO), asiamiehenään D. Stoyanova-Valchanova,

vastaajana,

jossa muuna osapuolena EUIPO:n valituslautakunnassa käydyssä menettelyssä oli

Olav GmbH, kotipaikka Köln (Saksa),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien päätösneuvottelussa kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Škvařilová-Pelzl (esittelevä tuomari) sekä tuomarit I. Nõmm ja D. Kukovec

kirjaaja: hallintovirkamies J. Čuboň,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa esitetyn,

ottaen huomioon 7.7.2025 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

1 Kantaja Gürok Turizm ve Madencilik AŞ vaatii SEUT 263 artiklaan perustuvalla kanteellaan unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) neljännen valituslautakunnan 22.8.2024 tekemän päätöksen (asia R 214/2024-4) (jäljempänä riidanalainen päätös).

Asian tausta

2 Kantaja on EU-tavaramerkin nro 011224821 haltija; kyseinen tavaramerkki rekisteröitiin 7.3.2013 sen jälkeen, kun kantajan oikeudellinen edeltäjä Gürallar YAPI Malzemeleri Ve Kimya Sanayii Anonim Sirketi oli tehnyt 28.9.2012 hakemuksen seuraavaa kuviomerkkiä varten:

3 Edellä 2 kohdassa mainitun tavaramerkin kattamat tavarat ja palvelut kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevaan 15.6.1957 tehtyyn Nizzan sopimukseen, sellaisena kuin se on tarkistettuna ja muutettuna, pohjautuvan luokituksen luokkiin 8, 11, 19, 21, 35, 37 ja 39, ja ne vastaavat kunkin luokan osalta seuraavaa kuvausta:

– luokka 8: ”Käsityökalut ja -välineet; aterimet; teräaseet; parranajolaitteet; jalometalleista tehdyt tai jalometalleilla päällystetyt ruokailuvälineet eli veitset, lusikat ja haarukat; muut kuin sähkökäyttöiset muna- tai juustoleikkurit, muut kuin sähkökäyttöiset pizzaveitset, ei-sähkökäyttöiset hedelmien ja vihannesten kuorimaveitset”

– luokka 11: ”Valaistus-, lämmitys-, höyrynkehitys-, keitto-, jäähdytys-, kuivatus-, ilmastointi-, vesihuolto- ja saniteettilaitteet; kylpyammeet, bideet, kylpylaitteistot, suihkukaapit, pisuaarit (saniteettilaitteet), vesiklosetit, WC-pöntöt, siirrettävät; WC:t, lavuaarit.”

– luokka 19: ”Rakennusaineet (ei-metalliset); ei-metalliset, jäykät putket rakennustarkoituksiin; asfaltti, piki ja bitumi; ei-metalliset, siirrettävät rakennukset; muistomerkit, ei-metalliset; muotoillut rakennus-, rakenne- ja tienrakennusaineet, jotka on valmistettu betonista, kipsistä, maa-aineksesta, savesta, hiekasta, luonnonkivestä, tekokivestä, puusta, muovista tai synteettisistä aineista; rakennukset, orret, esteet; levyjen tai (lämmön avulla kiinnitettävien) nauhojen muodossa olevat muut kuin metalliset luonnon- tai synteettisistä aineista tehdyt pinnoitteet rakennustarkoituksiin; lasitiilet rakentamiseen, lasirakennuskivet, lasitiilet, lasiruudut, lasipaneelit rakennusten rakentamiseen”

– luokka 21: ”Talous- ja keittiövälineet ja -astiat; kammat ja pesusienet; harjat (paitsi siveltimet); harjanvalmistusaineet; puhdistukseen käytettävät tarvikkeet; teräsvilla; raakalasi ja lasi puolivalmisteena (paitsi rakennuslasi); lasitavarat, posliini ja keramiikka, jotka eivät sisälly muihin luokkiin; astiat, säilykepurkit, keksitölkit, lasit, kupit, tabletit, munakupit, kahvikupit, kasarit, karahvit, kakkuvuoat, teekannut, lasista ja posliinista tehdyt pöytäastiat (muut kuin veitset, haarukat ja lusikat), nimittäin, altaat, mukit, levyt, suola- ja pippuriastiat,

kastikekulhot, kannut ja maljakot; pienoispatsaat, patsaat ja lasiset taide-esineet ja posliinitavarat”

– luokka 35: ”Mainonta; liikkeenjohto; yrityshallinto; toimistotehtävät; erilaisten tavaroiden kokoaminen yhteen (paitsi niiden kuljetus) muiden hyödyksi siten, että asiakkaat voivat vaivattomasti katsella ja ostaa kyseisiä tuotteita, nimittäin seuraavien: käsityökalut ja (käsikäyttöiset) välineet, valaistus-, lämmitys-, höyrynkehitys-, keitto-, jäähdytys-, kuivatus-, ilmastointi-, vesijohto- ja saniteettilaitteet, muut kuin metalliset rakennusaineet, muut kuin metalliset jäykät putket rakennustarkoituksiin, muut kuin metalliset siirrettävät rakennukset, muut kuin metalliset muistomerkit, talous- ja keittiövälineet ja -astiat, lasitavarat, posliini ja keramiikka; kaikki edellä mainitut palvelut voidaan tarjota vähittäismyymälöissä, tukkumyymälöissä, postimyyntiluettelojen tai elektronisten välineiden, esimerkiksi WWW-sivustojen tai television ostosohjelmien välityksellä”

– luokka 37: ”Rakentaminen; huolto ja korjaus; asennuspalvelut; rakentamispalvelut; rakentaminen, huolto ja korjaus ja restaurointi”

– luokka 39: ”Kuljetus; tavaroiden pakkaus ja varastointi; matkojen järjestäminen; kuljetusten välitystoimiston palvelut matkailijoille tarkoitettujen retkien järjestämisen muodossa, rahdin välitystoimiston palvelut rahdin välityksen muodossa, laivatoimistopalvelut rahdin laivakuljetusten muodossa, matkailutoimiston palvelut matkatoimistopalvelujen ja matkaopaspalvelujen muodossa, kuljetuksia ja matkoja sekä kiertomatkojen lippuja koskevien tilausten ja varausten tekeminen, matkanjärjestäjäpalvelut”.

4 Olav GmbH, joka oli muuna osapuolena valituslautakunnassa, esitti Euroopan unionin tavaramerkistä 14.6.2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 (EUVL 2017, L 154, s. 1) 58 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla edellä 2 kohdassa mainitun tavaramerkin menettämistä koskevan vaatimuksen kaikkien niiden tavaroiden ja palvelujen osalta, joita varten kyseinen tavaramerkki oli rekisteröity, sillä perusteella, että tavaramerkkiä ei ollut otettu tosiasialliseen käyttöön viiden vuoden yhtäjaksoisen jakson kuluessa.

5 Mitättömyysosasto hyväksyi 28.11.2023 tekemällään päätöksellä vaatimuksen osittain ja julisti riidanalaisen tavaramerkin menetetyksi kaikkien edellä 3 kohdassa mainittujen tavaroiden osalta, lukuun ottamatta luokkaan 21 kuuluvia ”talous- ja keittiöastioita, lasia, joka ei sisälly muihin luokkiin, astioita, säilykepurkkeja, keksitölkkejä, laseja, kuppeja, kahvikuppeja, karahveja, lasista tehtyjä pöytäastioita (muut kuin veitset, haarukat ja lusikat) eli altaita, mukeja, levyjä ja kannuja”.

6 Olav GmbH teki 28.1.2024 mitättömyysosaston päätöksestä asetuksen 2017/1001 66–71 artiklan nojalla valituksen EUIPO:ssa siltä osin kuin riidanalaista tavaramerkkiä ei ollut julistettu menetetyksi edellä 5 kohdassa mainittujen tavaroiden osalta.

7 Valituslautakunta kumosi riidanalaisella päätöksellä mitättömyysosaston päätöksen ja katsoi lähinnä, että kantajan esittämät todisteet eivät täyttäneet riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuuden osoittamiseksi vaadittua todistusvoimaa koskevaa kynnystä ja että koska kantaja ei ollut esittänyt lisäselvityksiä ja ristiviittauksia, kyseisiä todisteita ei voitu pitää vakuuttavina, objektiivisina ja riittävinä.

Asianosaisten vaatimukset

8 Kantaja vaatii lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin siinä hyväksyttiin menettämisvaatimus kaikkien riidanalaisen tavaramerkin kattamien luokkaan 21 kuuluvien tavaroiden osalta

– velvoittaa EUIPO:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut

– velvoittaa Olav GmbH:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

9 EUIPO vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen.

10 Kantaja täydensi istunnossa vaatimuksiaan pyytämällä unionin yleistä tuomioistuinta toissijaisesti muuttamaan riidanalaista päätöstä.

11 Kantaja ilmoitti lisäksi istunnossa luopuvansa vaatimuksestaan, jonka mukaan Olav GmbH on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, koska Olav GmbH ei ollut asianosaisena unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä, ja kyseinen luopuminen merkittiin istunnon pöytäkirjaan.

Oikeudellinen arviointi

Tiettyjen vaatimusten tutkittavaksi ottaminen

Riidanalaisen päätöksen muuttamista koskevan kantajan vaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

12 Kantaja esitti istunnossa unionin yleiselle tuomioistuimelle lisävaatimuksen, jossa se vaati toissijaisesti riidanalaisen päätöksen muuttamista. Kantaja vaatii lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin toteaa mitättömyysosaston tavoin, että riidanalaista merkkiä on tosiasiallisesti käytetty, oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä esitettyjen todisteiden perusteella.

13 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan, jota sovelletaan sen 53 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan asian käsittelyyn unionin yleisessä tuomioistuimessa, ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 artiklan sanamuodon mukaan kannekirjelmässä on esitettävä erityisesti oikeudenkäynnin kohde ja sen on sisällettävä kantajan vaatimukset. Vaatimukset on esitettävä täsmällisesti ja yksiselitteisesti, sillä muutoin on olemassa riski, että unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee asian alle tai yli sen, mitä on vaadittu (infra tai ultra petita), ja että vastaajan oikeuksia loukataan (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 21.10.2015 Petco Animal Supplies Stores v. SMHV – Gutiérrez Ariza (PETCO), T-664/13, EU:T:2015:791, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Lisäksi on niin, että sellaisten uusien vaatimusten tutkittavaksi ottaminen, jotka esitetään istunnossa ensimmäisen kerran, riistäisi vastaajalta mahdollisuuden valmistella vastauksensa ja loukkaisi näin sen puolustautumisoikeuksia (ks. vastaavasti tuomio 17.3.2005, komissio v. AMI Semiconductor Belgium ym., C-294/02, EU:C:2005:172, 75 kohta ja tuomio 15.9.2021, ADR Center v. komissio, T-364/15, ei julkaistu, EU:T:2021:593, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

14 Näin ollen ainoastaan kannekirjelmässä esitetyt vaatimukset voidaan ottaa huomioon ja se, onko kanne perusteltu, on tutkittava yksinomaan kannekirjelmään sisällyttyjen vaatimusten osalta. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 84 artiklan 1 kohdassa sallitaan uusien perusteiden esittäminen sillä edellytyksellä, että ne perustuvat asian käsittelyn aikana ilmenneisiin oikeudellisiin seikkoihin tai tosiseikkoihin. Oikeuskäytännöstä käy ilmi, että tämä edellytys koskee sitäkin suuremmalla syyllä kaikenlaista vaatimusten muuttamista ja että tilanteessa, jossa kirjallisen käsittelyn aikana ei ole tullut esille oikeudellisia seikkoja tai tosiseikkoja, ainoastaan kannekirjelmässä esitetyt vaatimukset voidaan ottaa huomioon (ks. vastaavasti tuomio 21.10.2015, Petco Animal Supplies Stores v. SMHV – Gutiérrez Ariza (PETCO), T-664/13, EU:T:2015:791, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

15 Nyt käsiteltävässä asiassa riidanalaisen päätöksen muuttamista koskeva vaatimus ei kuitenkaan perustu mihinkään työjärjestyksen 84 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun uuteen seikkaan, joten vaikka oletettaisiin, että kantaja olisi halunnut tarkistaa vaatimuksiaan istunnossa, tällaista tarkistamista ei voida hyväksyä, kun otetaan huomioon, ettei asian käsittelyn aikana ole ilmennyt mitään uutta oikeudellista seikkaa tai tosiseikkaa.

16 Tästä seuraa, että kantajan toissijaisesti esittämä vaatimus, joka koskee riidanalaisen päätöksen muuttamista ja joka esitettiin unionin yleiselle tuomioistuimelle ensimmäisen kerran istunnossa, jätetään tutkimatta.

Sen vaatimuksen, jolla EUIPO yhtyy kantajan vaatimuksiin, tutkittavaksi ottaminen

17 EUIPO yhtyy ainoalla vaatimuksellaan kantajan vaatimuksiin riidanalaisen päätöksen kumoamisesta.

18 Vaikka EUIPO:lla ei olekaan vaadittavaa asiavaltuutta kanteen nostamiseen valituslautakunnan päätöksestä, sillä ei kuitenkaan ole velvollisuutta johdonmukaisesti puolustaa mitä tahansa riitautettua valituslautakunnan päätöstä tai velvollisuutta vaatia, että mikä tahansa tällaisesta päätöksestä nostettu kanne on hylättävä. Mikään ei estä EUIPO:a yhtymästä kantajan vaatimuksiin tai jättämästä asiaa unionin yleisen tuomioistuimen harkintaan samalla, kun se esittää unionin yleiselle tuomioistuimelle kaikki asian selvittämisen kannalta asianmukaisina pitämänsä argumentit. Se ei sitä vastoin voi esittää vaatimuksia valituslautakunnan päätöksen kumoamiseksi tai muuttamiseksi sellaisen kohdan osalta, jota kanteessa ei ole esitetty, tai esittää kanneperusteita, joita ei ole esitetty kanteessa (ks. tuomio 25.10.2005, Peek & Cloppenburg v. SMHV (Cloppenburg), T-379/03, EU:T:2005:373, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

19 Nyt käsiteltävässä asiassa on huomautettava, että kantaja moittii valituslautakuntaa lähinnä siitä, että se asetti menettämismenettelyn yhteydessä niin korkean todisteiden laatua koskevan vaatimuksen, että kyseinen vaatimus on erittäin raskas ja epäkäytännöllinen rajoite riidanalaisen tavaramerkin tosiasiallisen käytön osoittamiselle. Kantaja väittää lisäksi, että valituslautakunta teki arviointivirheen katsoessaan, että kyseisen tavaramerkin käytön laajuuteen liittyvät todisteet olivat riittämättömiä, jotta käyttöä voitaisiin pitää tosiasiallisena.

20 EUIPO tukee lähinnä kantajan argumentteja ja moittii valituslautakuntaa siitä, että se asetti nyt käsiteltävän asian erityisissä tosiasiallisissa olosuhteissa todisteiden laadun osalta kohtuuttoman vaatimuksen, minkä johdosta EUIPO katsoo, että riidanalainen päätös on kumottava.

21 Tästä seuraa, että EUIPO:n ainoa vaatimus, jolla se yhtyy kantajan kumoamisvaatimuksiin, on otettava tutkittavaksi siltä osin kuin se ja sen tueksi esitetyt argumentit eivät ylitä kantajan esittämiä vaatimuksia ja argumentteja.

Asiakysymys

22 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi yhteen ainoaan kanneperusteeseen, joka koskee asetuksen 2017/1001 58 artiklan 1 ja 2 kohdan rikkomista. Kantaja moittii valituslautakuntaa lähinnä siitä, että se katsoi, ettei esitettyjen todisteiden heikko todistusvoima huomioon ottaen riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuutta voitu osoittaa, ja että se arvosteli kantajaa siitä, ettei tämä ollut esittänyt lisäselvityksiä eikä tehnyt riittävän perusteellisia ristiviittauksia kaikista sen argumenttien tueksi esitetyistä todisteista.

23 EUIPO väittää myös, että valituslautakunta asetti kantajalle kohtuuttoman todistustaakan.

24 EUIPO katsoo kuitenkin, että kantajan kannekirjelmän 41 ja 42 kohdassa esittämät todisteet ja argumentit, jotka EUIPO katsoo esitetyn ensimmäisen kerran unionin yleisessä tuomioistuimessa, on jätettävä tutkimatta.

25 Kantaja esitti nyt käsiteltävässä asiassa riidanalaisen tavaramerkin tosiasiallisen käytön osoittamiseksi seuraavat todisteet:

– huhtikuussa 2023 päivätty kuvakaappaus ”company.lav.com.tr”-verkkosivustosta (liite 1)

– valikoima päiväämättömiä valokuvia, joissa näkyy edellä 5 kohdassa tarkoitettujen myynnissä olevien tavaroiden pakkauksia (liite 2)

– huhtikuussa 2023 päivätty kuvakaappaus ”company.lav.com.tr”-verkkosivustosta, jossa viitataan erilaisiin julkaisuihin useissa tiedotusvälineissä (liite 3)

– vuosina 2017–2022 päivättyjä laskuja, pakkausluetteloja ja muita kaupallisia asiakirjoja (liitteet 4–9)

– kaksi sanaosan ”lav” sisältävää tuoteluetteloa, jotka on päivätty vuosina 2014 ja 2023 (liitteet 10 ja 11)

– tämän asian kantajan oikeushenkilön ja Gürallar YAPI Malzemeleri Ve Kimya Sanayii Anonim Sirketin sulautumista koskeva ote 10.4.2014 päivätystä Turkin kaupparekisterilehdestä (liite 12).

26 Kantaja väittää ensinnäkin, että riidanalaisen päätöksen 70 ja 71 kohtaan sisältyy ristiriitaisia perusteluja siltä osin kuin valituslautakunta yhtäältä viittasi kantajan ja sen oikeudellisen edeltäjän, joka on riidanalaisen tavaramerkin haltija, toimintaan lasiteollisuudessa ja tiettyjen kyseessä olevien tavaroiden vientiin 140 maahan, muun muassa Espanjaan ja Ranskaan, sekä Italiassa sijaitsevaan markkinointi- ja myyntikonttoriin, ja toisaalta totesi riidanalaisen päätöksen 72 kohdassa, että ainoa selkeä viittaus merkitykselliseen alueeseen koski Turkkia. Kantaja väittää lisäksi, että liitteissä 10 ja 11 esitetyt kyseessä olevat tuoteluettelot sisältävät merkintöjä espanjan ja ranskan kielellä ja että pelkästään englannin ja turkin kielen käyttäminen tuoteluetteloissa on perustelua sen vuoksi, että on olemassa yksi ainoa versio, joka on tarkoitettu kansainväliseen jakeluun.

27 Kantaja väittää toiseksi lähinnä, että liitteissä 4–9 toimitetut asiakirjat ovat joukko tulliasiakirjoja, jotka sisältävät maininnan siitä, että riidanalaista tavaramerkkiä käytetään sanaosan ”lav” kanssa, ja kyseinen sanaosa esiintyy mainituissa asiakirjoissa, jotka on osoitettu eri puolille Euroopan unionia sijoittautuneille yhtiöille. Kantaja väittää lisäksi, että kaikissa laskuissa on yhteinen viittaus riidanalaisen tavaramerkin kattamiin tavaroihin, jotka on yksilöity samalla tekstirakenteella, joka muodostuu isoista kirjaimista ”LV”, joita seuraa yhdysviiva ennen kyseessä olevan tavarakohtaisen viittauksen mainitsemista.

28 Kantaja huomauttaa kolmanneksi, että riidanalaisen tavaramerkin kattamien tavaroiden myyntiin liittyvissä laskuissa, jotka on eritelty koko merkityksellisen ajanjakson ajalta ja joiden arvo yhteensä on yli 6,485 miljoonaa euroa, on yhteensä 2 919 riviä, jotka sisältävät viittauksen LV.

29 Kantaja arvostelee neljänneksi valituslautakuntaa pääasiassa arviointivirheen tekemisestä, kun se katsoi riidanalaisen päätöksen 76 kohdassa, että esitetyt laskut eivät osoittaneet, että riidanalaisella tavaramerkillä väitetysti varustettuja tavaroita olisi koskaan tarjottu unionissa sijaitsevassa myyntipisteessä, saati että loppukuluttaja olisi ostanut niitä, ja että lisäksi oli vaikea saada selville, milloin ”Eurooppaan” väitetysti lähetetyt tavarat oli tosiasiallisesti myyty jossakin vähittäismyyntipisteessä. Kantajan mukaan valituslautakunta teki lisäksi oikeudellisen virheen katsoessaan ensimmäistä kertaa oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä, että kantajan oli esitettävä näyttö kyseessä olevien tavaroiden myynnistä suoraan loppukuluttajille.

30 Kantaja riitauttaa viidenneksi valituslautakunnan riidanalaisen päätöksen 82–84 kohdassa esittämät arvioinnit, joiden mukaan on lähinnä niin, että vaikka laskuissa olevat tuotekoodit ja -kuvaukset saattoivat viitata tuoteluettelossa oleviin tavaroihin, joita myytiin tavaramerkillä, jonka tosiasiallinen käyttö oli näytettävä toteen, tämä tilanne oli sinänsä hypoteettinen eikä se selvästikään ollut sellainen vakuuttava ja objektiivinen todiste tosiasiallisesta ja riittävästä käytöstä, jota edellytettiin tosiasiallisen käytön osoittamiseksi.

31 Kantajan mukaan ei ollut kohtuullista vaatia sitä osoittamaan kunkin laskuissa yksilöidyn 2 919 rivin, joissa mainitaan riidanalaisen tavaramerkin kattamat tavarat, ja tuoteluetteloissa olevien viittausten ja valokuvien välistä yhteyttä. Kantaja väittää lisäksi, että on olemassa tuotekuvauksia, jotka liittyvät liitteissä 4–9 olevissa pakkausluetteloissa mainittuihin viittauksiin. Kantajan mukaan tällainen velvollisuus olisi erittäin raskas ja epäkäytännöllinen. Kantaja väittää myös lähinnä, että valituslautakunnalla ei ollut mitään syytä olla todentamatta mitättömyysosaston tekemiä ristiviittauksia tai olla tekemättä niitä itse analyysinsä yhteydessä.

32 Kantaja katsoo kuudenneksi riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuudesta, että liitteissä 4–9 esitetyt todisteet sisälsivät suuren määrän laskuja, jotka itsessään riittivät osoittamaan myytyjen tavaroiden merkittävän määrän ja siten kyseisen tavaramerkin käytön laajuuden.

33 Kantaja väittää erityisesti, että toteutuneiden myyntien yhteenlasketut määrät perustuvat merkitykselliselle alueelle sijoittautuneille vastaanottajille osoitettuihin laskuihin, minkä vahvistavat myös niiden tueksi esitetyt pakkausluettelot ja tulliasiakirjat. Kantajan mukaan on lisäksi niin, että euroina laskutetut määrät liittyivät tavaroihin, joissa oli sanaosa ”lav”.

34 EUIPO väittää ensimmäisenä pääargumenttinaan, että valituslautakunta ei tehnyt – toisin kuin kantaja väittää – laskujen vastaanottajien osalta arviointivirhettä ja että valituslautakunta ei ole esittänyt, että käytön pitäisi suuntautua loppukuluttajiin, jotta se voitaisiin tunnustaa ulkopuoliseksi käytöksi.

35 EUIPO toteaa toisena pääargumenttinaan todistustaakasta ja näyttökynnyksestä, että valituslautakunta myönsi ensinnäkin riidanalaisen päätöksen 35 ja 36 kohdassa, että liitteissä 4–9 olevat asiakirjat olivat suurelta osin selkeitä ja sisälsivät tuotekoodeja ja viittauksia riidanalaiseen tavaramerkkiin, toiseksi riidanalaisen päätöksen 49 ja 50 kohdassa, että laskut ja kaupalliset asiakirjat osoittivat, että tavarat oli myynyt kyseisen tavaramerkin haltija tai että ne oli myyty sen suostumuksella useissa unionin jäsenvaltioissa sijaitseville eri tahoille, joten todisteet antoivat riittävät tiedot väitetyn käytön alueellisesta laajuudesta, kolmanneksi riidanalaisen päätöksen 53 kohdassa, että riidanalainen tavaramerkki esiintyi laskuissa ja kaupallisissa asiakirjoissa olevissa tuotemerkinnöissä, tuoteluetteloissa ja kantajan verkkosivustosta otetuissa kuvakaappauksissa ja että mainitun tavaramerkin käyttö oli julkista, ulkoista ja ilmeistä tavaroiden tosiasiallisille tai potentiaalisille asiakkaille, ja neljänneksi riidanalaisen päätöksen 64 kohdassa, että toimitetut tuoteluettelot osoittivat riidanalaisen tavaramerkin käytön useiden kyseisen tavaramerkin kattamien tavaroiden osalta.

36 EUIPO toteaa kolmantena pääargumenttinaan, että valituslautakunta totesi päinvastoin riidanalaisen päätöksen 83, 84 ja 87 kohdassa, että kantaja ei ollut osoittanut riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuutta, koska se ei ollut esittänyt selvityksiä tai todisteita, joilla olisi voitu osoittaa selvä yhteys eri laskuissa mainittujen täsmällisten tavaroiden ja muiden asiakirjojen, eri tuotekoodit mukaan lukien, välillä. EUIPO huomauttaa lisäksi valituslautakunnan katsoneen, että ristiviittaukset olisivat voineet antaa laskuille kantajan huomautuksista puuttuneen vaaditun todistusarvon ja että mitättömyysosasto oli ratkaissut asian pelkkien todennäköisyyksien tai olettamuksien perusteella.

37 EUIPO väittää tältä osin – kuten kantaja väittää kannekirjelmässä –, että unionin yleinen tuomioistuin on jo vahvistanut, että yhtäältä valokuvissa ja tuoteluetteloissa olevien tavaroiden tuotekoodien ja toisaalta laskuissa olevien tuotekoodien huolellinen vertailu ei ole pelkkää todennäköisyyksien arviointia tai pelkkä olettamus, vaan se edellyttää tosiasiallisen käytön rationaalista ja loogista arviointia (ks. vastaavasti tuomio 17.7.2024, W. B. Studio v. EUIPO – E.Land Italy (BF BELFE), T-54/23, ei julkaistu, EU:T:2024:481, 60 ja 61 kohta). EUIPO huomauttaa lisäksi, että valituslautakunta tunnusti riidanalaisen päätöksen 79, 80, 82 ja 83 kohdassa mitättömyysosaston tekemän viittaustyön ja vahvisti riidanalaiseen tavaramerkkiin viittaavissa asiakirjoissa olevien tavaroiden kuvaukset. EUIPO:n mukaan kyseiset viittaukset sisälsivät myös lyhyen kuvauksen tavaroista, joiden perusteella laskuista voitiin yksilöidä seitsemän esimerkkiä tuoteluetteloihin yhdistettävissä olevista tuotekoodeista kantajan mitättömyysosastolle ja valituslautakunnalle esittämien selvitysten mukaisesti. EUIPO näet toteaa kantajan selittäneen käyttöä koskevista todisteista 14.4.2023 esittämissään huomautuksissa ja valituksesta 22.5.2024 esittämissään huomautuksissa, että liitteessä 10 olevan tuoteluettelon sivuilla 122–127 olevien viitenumeroiden osalta voitiin tehdä ristiviittauksia laskuihin. EUIPO huomauttaa kantajan myös toimittaneen luettelon tuotteista, joihin viitataan ja jotka näkyvät kuvissa.

38 EUIPO katsoo neljäntenä pääargumenttinaan tässä tilanteessa, että kantajalla ei ollut mitään syytä esittää lisäselvityksiä kunkin laskuissa ja tuoteluetteloissa mainitun tavaran yhdistämiseksi, joten valituslautakunta asetti tämän asian erityisissä olosuhteissa asetuksessa 2017/1001 ja 19.10.2022 annetun tuomion Louis Vuitton Malletier v. EUIPO – Wisniewski (Ruudukkokuvio II) (T-275/21, ei julkaistu, EU:T:2022:654) 31 kohdassa tarkoitetun kohtuuttoman todistustaakan.

39 EUIPO pidättäytyi näin ollen esittämästä huomautuksia vastauksena kantajan muihin argumentteihin ja vaatii riidanalaisen päätöksen kumoamista.

40 Asetuksen 2017/1001 18 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 58 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan EU-tavaramerkin haltijan julistetaan menettäneen oikeutensa virastolle tehdyllä vaatimuksella, jos viiden vuoden yhtäjaksoisen jakson kuluessa tavaramerkkiä ei ole unionissa otettu tosiasialliseen käyttöön tavaroille tai palveluille, joita varten se on rekisteröity, eikä käyttämättä jättämiselle ole pätevää syytä.

41 Tosiasiallisen käytön arviointiperusteista on todettava, että Euroopan unionin tavaramerkistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 täydentämisestä ja delegoidun asetuksen (EU) 2017/1430 kumoamisesta 5.3.2018 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2018/625 (EUVL 2018, L 104, s. 1) 10 artiklan 3 kohtaa sovelletaan kyseisen delegoidun asetuksen 19 artiklan 1 kohdan nojalla soveltuvin osin menettämismenettelyihin. Mainitun delegoidun asetuksen 10 artiklan 3 kohdassa säädetään, että käyttöä koskevista todisteista on ilmettävä riidanalaisen tavaramerkin käytön paikka, aika, laajuus ja luonne.

42 Delegoidun asetuksen 2018/625 10 artiklan 4 kohdan mukaan on lisäksi niin, että tosiasiallista käyttöä koskevat todisteet on rajoitettava väitettä tukeviin asiakirjoihin ja todistuskappaleisiin, kuten pakkauksiin, etiketteihin, hinnastoihin, luetteloihin, laskuihin, valokuviin ja lehtimainoksiin sekä asetuksen 2017/1001 97 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettuihin kirjallisiin lausuntoihin.

43 Tavaramerkin haltijan on lähtökohtaisesti osoitettava tavaramerkin menettämismenettelyssä kyseisen tavaramerkin tosiasiallinen käyttö (ks. tuomio 23.1.2019, Klement v. EUIPO, C-698/17 P, ei julkaistu, EU:C:2019:48, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Tavaramerkin tosiasiallista käyttöä ei voida osoittaa todennäköisyyksillä tai olettamuksilla, vaan näytön on perustuttava konkreettisiin ja objektiivisiin seikkoihin, jotka todistavat tavaramerkin todellisesta ja riittävästä käytöstä asianomaisilla markkinoilla. On siis suoritettava kokonaisarviointi, jossa otetaan huomioon kaikki käsiteltävän asian kannalta merkitykselliset tekijät ja joka merkitsee huomioon otettavien tekijöiden tiettyä keskinäistä riippuvuutta (ks. tuomio 8.7.2020, Euroapotheca v. EUIPO – General Nutrition Investment (GNC LIVE WELL), T-686/19, ei julkaistu, EU:T:2020:320, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Kunkin todisteen ei tarvitse sisältää tietoja jokaisesta neljästä osatekijästä, jotka tosiasiallista käyttöä koskevista todisteista on ilmettävä, eli käytön paikasta, ajasta, luonteesta ja laajuudesta. Tietyllä todisteiden kokonaisuudella voidaan osoittaa toteennäytettävät tosiseikat, vaikka näillä todisteilla erikseen tarkasteltuina ei voitaisi näyttää toteen kyseisten tosiseikkojen paikkansapitävyyttä (ks. tuomio 5.3.2019, Meblo Trade v. EUIPO – Meblo Int (MEBLO), T-263/18, ei julkaistu, EU:T:2019:134, 84 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Lisäksi kysymystä siitä, onko tavaramerkkiä käytetty tosiasiallisesti, on arvioitava kokonaisvaltaisesti ja siten, että huomioon otetaan kaikki käytettävissä olevat tiedot. Kutakin todistetta ei ole siis tarkasteltava erikseen vaan niitä on tarkasteltava yhdessä, jotta voidaan tunnistaa niiden todennäköisin ja johdonmukaisin merkitys (ks. tuomio 21.11.2013, Recaro v. SMHV – Certino Mode (RECARO), T-524/12, ei julkaistu, EU:T:2013:604, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

46 Aluksi on todettava, että koska riidanalaisen tavaramerkin käytön aikaa, paikkaa ja luonnetta ei ole kyseenalaistettu tässä menettelyssä – kuten istunnossa vahvistettiin –, on tutkittava asianosaisten esittämät todisteet ja argumentit siltä osin kuin ne koskevat tosiasiallisen käytön laajuutta ja mainitun tavaramerkin haltijalle kuuluvaa todistustaakkaa tästä käytöstä.

47 Tässä tilanteessa on muistutettava ensinnäkin, että asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä riidanalaisen päätöksen 6 ja 40 kohdasta ilmenevästä seikasta, että riidanalaisen tavaramerkin käytön ajan kannalta merkityksellinen ajanjakso on 8.12.2017–7.12.2022.

48 Riidanalaisen päätöksen 49 ja 50 kohdasta ilmenee toiseksi, että kantajan, joka on unionin ulkopuolelle eli Turkkiin sijoittautunut yhteisö, esittämät todisteet osoittivat, että kantaja tai sen suostumuksella muut jakelijat myivät sen tavaroita eri tahoille useissa unionin jäsenvaltioissa, muun muassa Saksassa, Itävallassa, Belgiassa, Bulgariassa, Kroatiassa, Tanskassa, Espanjassa, Irlannissa, Italiassa, Kreikassa, Unkarissa, Liettuassa, Maltassa, Alankomaissa, Puolassa, Tšekissä, Romaniassa, Slovakiassa ja Ruotsissa, ja että eri laskuissa ja kaupallisissa asiakirjoissa mainittiin pääasiassa euro valuuttana.

49 Riidanalaisen tavaramerkin käytön luonteesta on kolmanneksi todettava riidanalaisen päätöksen 51–64 kohdasta ilmenevän, että todisteet sisälsivät riittävästi esimerkkejä kyseisen tavaramerkin käytöstä, jotta voitiin päätellä, että tavaramerkkiä käytettiin tavaroissa niiden kaupallisen alkuperän osoittamiseen.

50 Valituslautakunta katsoi neljänneksi riidanalaisen päätöksen 51–53 kohdassa, että riidanalaista tavaramerkkiä oli käytetty tavaramerkkinä elinkeinotoiminnassa muun muassa siksi, että kyseisen tavaramerkin käyttö oli ollut julkista, ulkoista ja ilmeistä kyseessä olevien tavaroiden tosiasiallisille tai potentiaalisille asiakkaille unionin alueella. Valituslautakunta totesi erityisesti, että yhtäältä mainitun käytön – kaupallisen alkuperän osoittajana ja mainontakeinona – ja toisaalta kanteen kohteena olevien luokkaan 21 kuuluvien merkityksellisten tavaroiden välillä oli osoitettu riittävän selvä yhteys.

51 Valituslautakunta katsoi lisäksi viidenneksi riidanalaisen päätöksen 54–62 kohdassa, että kantajan esittämät todisteet osoittivat olennaisilta osin merkin käytön sellaisena kuin merkki oli rekisteröity.

52 Valituslautakunta katsoi kuitenkin riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuudesta – toisin kuin mitättömyysosasto oli katsonut –, ettei se voinut päätellä todisteiden kokonaisuuden perusteella, että mainitun tavaramerkin tosiasiallinen käyttö oli näytetty riittävällä tavalla toteen kanteen kohteena olevien merkityksellisten tavaroiden osalta ja ettei mainittua käyttöä voitu lisäksi tältä osin osoittaa pelkillä todennäköisyyksillä tai olettamuksilla.

53 Valituslautakunta katsoi tältä osin riidanalaisen päätöksen 71–73 kohdassa liitteissä 10 ja 11 esitetyistä tuoteluetteloista ensinnäkin, että ne toimitettiin englanniksi ja turkiksi, että ne koskivat vuosia 2014 ja 2023 ja että niissä oli selvästi esitetty riidanalainen tavaramerkki sanamerkkinä tai kuviomerkkinä eri lasitavaroita varten, mutta että tällaisen käytön laajuudesta ei voitu tehdä mitään johtopäätöksiä, koska oli vaikeaa osoittaa paikkoja, joissa tuoteluettelot oli painettu tai julkaistu tai osoittaa niiden jakelupaikkoja ja jakelun luonnetta. Valituslautakunta totesi lisäksi, että tuoteluettelot eivät osoittaneet, että kyseessä olevia tavaroita oli tosiasiallisesti tarjottu riidanalaisella tavaramerkillä merkityksellisen ajanjakson aikana ja merkityksellisellä alueella. Valituslautakunta moitti kantajaa tältä osin myös siitä, että tämä ei ollut toimittanut lisätietoja.

54 Valituslautakunta katsoi toiseksi, että kantajan esittämät todisteet perustuivat kyllä pitkälti liitteissä 4–9 esitettyihin laskuihin ja kaupallisiin asiakirjoihin, jotka osoittivat kyseessä olevien tavaroiden tosiasiallisen myynnin. Valituslautakunta katsoi kuitenkin, ettei kyseisillä asiakirjoilla ollut vaadittua todistusarvoa lähinnä siltä osin kuin oli ollut mahdotonta määrittää eri

tuotekoodien kattamat yksittäiset tavarat sekä niiden kaupallinen määrä, myyntitiheys ja myynnin kesto ja siltä osin kuin mainitut laskut eivät osoittaneet, että riidanalaisella tavaramerkillä väitetysti varustettuja tavaroita olisi koskaan tarjottu unionissa sijaitsevassa myyntipisteessä, saati että loppukuluttaja olisi ostanut niitä. Valituslautakunta moitti lisäksi kantajaa siitä, ettei tämä ollut esittänyt laskuja myynnistä paikallisille jakelijoille tai loppukuluttajille, hyvälaatuisia valokuvia unionin alueella sijaitsevan vähittäismyyjän myymälöissä olevista tavaroista tai myyntiluetteloita tai muuta mainosaineistoa, jotka osoittaisivat käytön unionin kuluttajien keskuudessa.

55 Valituslautakunta moitti tältä tosin riidanalaisen päätöksen 83 kohdassa kantajaa siitä, ettei tämä ollut toimittanut yksityiskohtaisempia tietoja laskujen sisällöstä ja laskuissa nimenomaisesti mainituista tavaroista ja että tämä oli näin tehdessään jättänyt huomiotta mitättömyysosaston tekemät viittaukset. Näin ollen valituslautakunta katsoi, että kantaja ei ollut kyennyt selittämään sellaisen selkeän, ilmaistun ja toteen näytetyn yhteyden olemassaoloa, jonka perusteella oli mahdollista tietää, mihin tuoteluetteloiden tavaroihin tuotekoodeissa viitattiin, ja että kyseisistä koodeista oli mahdotonta päätellä, mihin yksittäisiin tavaroihin ne viittasivat, ja niiden käytön laajuutta. Valituslautakunnan mukaan tällaisten selvitysten puuttuminen muutti ja heikensi laskujen todistusarvoa. Valituslautakunta katsoi myös riidanalaisen päätöksen 84 kohdassa, että esitettyjen todisteiden kokonaisuus ei riittänyt muodostamaan vankkaa ja objektiivista näyttöä tosiasiallisesta käytöstä. Valituslautakunnan mukaan mainittu todisteiden kokonaisuus ei myöskään täyttänyt riidanalaisen tavaramerkin tosiasiallisen käytön osoittamista koskevia vaatimuksia. Valituslautakunta katsoi näin ollen, että sen oli tosiasiassa rajoitettava tutkimustaan, koska tutkimus ei voinut perustua olettamuksiin tai todennäköisyyksiin vakuuttavien todisteiden puuttumisen vuoksi.

56 Valituslautakunta moitti neljänneksi kantajaa riidanalaisen päätöksen 85 kohdassa lopuksi siitä, että tämä oli toimittanut niin äärimmäisen heikkolaatuisia asiakirjoja, että jopa niiden lukeminen ja ymmärtäminen oli vaikeaa, ja riidanalaisen päätöksen 86 kohdassa siitä, että kantaja oli esittänyt laskuja, jotka sisälsivät tuotekoodeja, joihin ei sisältynyt riidanalaiseen tavaramerkkiin viittaavaa mainintaa ”lv-”. Valituslautakunta katsoi näin ollen, että laskutetut kokonaismäärät eivät vastanneet yksinomaan kyseisen tavaramerkin kattamien tavaroiden myyntiä.

57 Oikeuskäytännön mukaan on niin – kuten edellä 43–45 kohdasta ilmenee –, että vaikka todisteen todistusarvo olisi rajallinen, koska se ei erikseen tarkasteltuna osoita varmuudella, onko kyseiset tavarat saatettu markkinoille ja miten ne on saatettu markkinoille, ja vaikka kyseinen todiste ei näin ollen olisi yksinään ratkaiseva, se voidaan kuitenkin ottaa huomioon käytön tosiasiallisuutta koskevassa kokonaisarvioinnissa. Näin on esimerkiksi silloin, kun kyseinen todiste tukee muita käsiteltävän asian kannalta merkityksellisiä tekijöitä (ks. vastaavasti tuomio 6.3.2014, Anapurna v. SMHV – Annapurna (ANNAPURNA), T-71/13, ei julkaistu, EU:T:2014:105, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Nyt käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin huomattava, että valituslautakunta pystyi helposti tutkimaan kaikki kantajan esittämät todisteet ja se määritteli niiden perusteella ja perustellusti riidanalaisen tavaramerkin keston, paikan ja käytön. Valituslautakunta totesi erityisesti riidanalaisen päätöksen 35 ja 36 kohdassa, että liitteissä 4–9 olevat asiakirjat olivat suurelta osin selkeitä ja ne sisälsivät tuotekoodeja ja mainintoja riidanalaisesta tavaramerkistä. Lisäksi valituslautakunta katsoi myös, että toimitettujen asiakirjojen keskeiset tiedot olivat selkeitä ja ymmärrettäviä, minkä vuoksi ne olivat suurelta osin selkeitä ja riittäviä tämän menettelyn kannalta.

59 Valituslautakunnan perustelut ovat näin ollen ristiriitaiset, kun se moitti riidanalaisen päätöksen 84–86 kohdassa kantajaa siitä, että tämä oli esittänyt heikkolaatuisia todisteita, jotka eivät muodostaneet vakuuttavaa ja objektiivista näyttöä riidanalaisen tavaramerkin käytöstä.

60 Valituslautakunta perusteli toiseksi riidanalaista päätöstä ristiriitaisesti myös todetessaan kyseisen päätöksen 72 ja 73 kohdassa, että liitteissä 10 ja 11 esitetyt luettelot eivät osoittaneet, että kyseessä olevia tavaroita oli tosiasiallisesti tarjottu myyntiin merkityksellisellä alueella, vaikka valituslautakunta totesi aiemmin mainitun päätöksen 70 ja 71 kohdassa kyseisten tuoteluetteloiden perusteella, että kantaja toimi lasiteollisuudessa ja vei tavaroitaan 140 maahan, joista osa on Euroopan unionin jäsenvaltioita, ja pani lisäksi merkille Italiassa sijaitsevan konttorin, josta markkinoitiin osaa kyseisistä tavaroista ja myytiin osa niistä.

61 Kolmanneksi on todettava, että – toisin kuin EUIPO väittää – riidanalaisen päätöksen 76 kohdasta ilmenee, että valituslautakunnan tarkoituksena oli vaatia todisteena riidanalaisen tavaramerkin käytöstä sellaisia todisteita, joilla voidaan osoittaa kyseessä olevien tavaroiden myynti loppukuluttajille unionin alueella. Jos kuitenkin katsottaisiin, että oikeuskäytännössä tarkoitettu tavaramerkin ulkoinen käyttö tarkoittaa välttämättä loppukuluttajille suunnattua käyttöä, merkitsisi tämä sitä, että yksinomaan yhtiöiden välisissä suhteissa käytetyt tavaramerkit jäisivät asetuksen 2017/1001 suojan ulkopuolelle. Kohdeyleisöön, jolle tavaramerkit on suunnattu, ei näet kuulu yksinomaan loppukuluttajia vaan myös asiantuntijoita, teollisuusasiakkaita ja muita ammattimaisia käyttäjiä (ks. tuomio 1.3.2023, Worldwide Brands v. EUIPO – Wan (CAMEL), T-552/21, ei julkaistu, EU:T:2023:98, 88 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

62 Valituslautakunta teki siten oikeudellisen virheen, kun se vaati kantajaa esittämään todisteet kyseessä olevien tavaroiden myynnistä loppukuluttajille todisteena riidanalaisen tavaramerkin tosiasiallisesta käytöstä. Tästä seuraa lisäksi, että todisteilla kyseessä olevien tavaroiden myynnistä loppukuluttajille ei ole nyt käsiteltävässä asiassa merkitystä, joten kantajan kannekirjelmän 41 ja 42 kohdassa esittämät todisteet ja argumentit on hylättävä ilman, että on tarpeen lausua niiden tutkittavaksi ottamisesta.

63 Neljänneksi on muistutettava valituslautakunnan katsoneen riidanalaisen päätöksen 88 kohdassa, että asiakirja-aineisto ei sisältänyt riittäviä todisteita – edes yhdessä tarkasteltuina –, joiden perusteella voitaisiin päätellä riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuus kyseessä olevien tavaroiden osalta.

64 Tältä osin on ensinnäkin totta, ettei liitteiden 10 ja 11 perusteella voida osoittaa nimenomaisesti ja yksiselitteisesti riidanalaisen tavaramerkin käyttöä merkityksellisellä alueella ja merkityksellisen ajanjakson aikana. Oikeuskäytännön mukaan on kuitenkin katsottava, että koska tuotteen kaupallinen elinkaari ulottuu yleensä tietylle ajanjaksolle ja koska käytön jatkuvuus on yksi niistä seikoista, jotka on otettava huomioon vahvistettaessa, että käytön tarkoituksena on objektiivisesti markkinaosuuden luominen tai säilyttäminen, asiakirjat, jotka eivät kuulu merkityksellisen ajanjakson piiriin, eivät missään tapauksessa ole merkityksettömiä vaan ne on otettava huomioon ja niitä on arvioitava yhdessä muiden seikkojen kanssa, sillä ne voivat osoittaa tavaramerkin tosiasiallisen ja merkityksellisen kaupallisen hyödyntämisen (ks. tuomio 16.6.2015, Polytetra v. SMHV – EI du Pont de Nemours (POLYTETRAFLON), T-660/11, EU:T:2015:387, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Kuten valituslautakunta perustellusti totesi riidanalaisen päätöksen 53 kohdassa, liitteet 10 ja 11 osoittivat nyt käsiteltävässä asiassa riidanalaisen tavaramerkin ilmeisen ja ulkoisen käytön elinkeinotoiminnassa vuosien 2014 ja 2023 välisenä aikana tai merkityksellistä ajanjaksoa

pidemmän ja laajemman ajanjakson aikana, mikä oli merkityksellinen viite arvioitaessa käytön laajuutta nyt käsiteltävän asian olosuhteissa. Tästä seuraa, että valituslautakunta teki arviointivirheen, kun se ei käytön laajuutta koskevan arvioinnin yhteydessä tutkinut kohtuullisella ja kokonaisvaltaisella tavalla liitteitä 10 ja 11 yhdessä kaikkien liitteistä 4–9 ilmenneiden merkityksellisten viittausten ja todisteiden kanssa.

66 Valituslautakunta katsoi toiseksi riidanalaisen päätöksen 49 ja 50 kohdassa, että kaikki laskut ja kaupalliset asiakirjat osoittivat, että kyseessä olevat tavarat oli myynyt kantaja tai että ne oli myyty sen suostumuksella useissa unionin jäsenvaltioissa sijaitseville eri tahoille ja että esitetyt todisteet antoivat riittävästi tietoja väitetyn käytön alueellisesta laajuudesta. Valituslautakunta totesi lisäksi mainitun päätöksen 53 kohdassa, että riidanalainen tavaramerkki esiintyi laskuissa ja kaupallisissa asiakirjoissa olevissa tuotemerkinnöissä, tuoteluetteloissa ja kuvakaappauksissa kantajan verkkosivustosta ja että riidanalaisen tavaramerkin käyttö oli unionin yleisön kannalta julkista, ulkoista ja ilmeistä. Valituslautakunta totesi lopuksi riidanalaisen päätöksen 64 kohdassa, että tuoteluettelot osoittivat, että riidanalaista tavaramerkkiä oli käytetty useita sen kattamia tavaroita varten.

67 EUIPO:n asiakirja-aineistosta ilmenee, että kantaja toimitti 902 sivua laskuja, jotka liittyivät useiden riidanalaisen tavaramerkin kattamien tavaroiden myyntiin, ja että suurin osa laskuissa olevista eritellyistä viittauksista liittyi nimenomaisesti riidanalaiseen tavaramerkkiin siten, että sanaosaa ”lv” käytettiin ennen asianomaista tuotekoodia, mikä voidaan todeta vertaamalla liitteissä 10 ja 11 toimitettuja tuoteluetteloita.

68 Nyt käsiteltävän asian olosuhteissa olisi nimittäin kohtuutonta katsoa, että yrityksen markkinoimia tuotteita ei voida tunnistaa nimenomaisesti niiden valmistajan tuoteluetteloissa olevien tuotekoodien perusteella siitä syystä, että kyseisten tuoteluetteloiden painatuspaikkaa ja niiden tosiasiallista jakelua merkityksellisellä alueella merkityksellisen ajanjakson aikana ei väitetysti voida määrittää. Kuten tämän tuomion 64 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, lisäksi se, että tavaroita on tarjottu myyntiin merkityksellistä ajanjaksoa pidemmällä ajanjaksolla, on nimenomaan omiaan vahvistamaan riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuutta tukevia argumentteja.

69 Kolmanneksi on niin, että – kuten tämän tuomion 37 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ja vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee – yhtäältä valokuvissa ja tuoteluetteloissa olevien tavaroiden tuotekoodien ja toisaalta laskuissa olevien tuotekoodien huolellinen vertailu ei ole pelkkää todennäköisyyksien arviointia tai pelkkä olettamus, vaan se edellyttää tosiasiallisen käytön rationaalista ja loogista arviointia (ks. vastaavasti tuomio 27.4.2022, LG Electronics v. EUIPO – Anferlux-Electrodomésticos (SmartThinQ), T-181/21, ei julkaistu, EU:T:2022:247, 91 kohta; tuomio 6.9.2023, Weider Germany v. EUIPO – Den i Nosht (YIPPIE!), T-45/22, ei julkaistu, EU:T:2023:513, 42 kohta ja tuomio 17.7.2024, W. B. Studio v. EUIPO – E.Land Italy (BELFE), T-50/23, ei julkaistu, EU:T:2024:480, 60 ja 61 kohta). Kantaja huomautti tältä osin istunnossa perustellusti, ettei valituslautakunta eikä etenkään mitättömyysosasto ylittänyt toimivaltaansa, kun ne totesivat omasta aloitteestaan tai niille esitettyjen todisteiden kokonaisarvioinnin perusteella, että yhtäältä valokuvissa ja tuoteluetteloissa olevien tavaroiden ja toisaalta kyseisten tuotteiden laskujen välillä oli yhteys, tukeutumalla niiden sisältämiin tuotekoodeihin, jotka osoittautuivat identtisiksi (ks. vastaavasti tuomio 17.7.2024, BF BELFE, T-54/23, ei julkaistu, EU:T:2024:481, 61 kohta).

70 Valituslautakunta teki näin ollen arviointivirheen katsoessaan riidanalaisen päätöksen 87 kohdassa, että mitättömyysosasto oli perustanut riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuutta koskevan tutkimuksensa esitetyistä todisteista tehtyihin johtopäätöksiin olematta täysin tietoinen niiden sisällöstä ja että se oli näin ollen tehnyt päätöksensä todennäköisyyksien tai olettamuksien perusteella.

71 On erityisesti niin, että yhtäältä riidanalaisen päätöksen 81 ja 82 kohdasta ja toisaalta käyttöä koskevista todisteista kantajan 14.4.2023 päivättyjen huomautusten sivuilta 11–13 sekä kantajan valituksesta 22.5.2024 esittämien huomautusten sivuilta 12 ja 13 ilmenee, että kantaja oli ilmoittanut ja selittänyt mitättömyysosastolle ja valituslautakunnalle, että liitteessä 10 olevan tuoteluettelon sivuilla 122 ja 127 olevien tavaroiden viitenumeroiden osalta voitiin tehdä ristiviittauksia laskuihin, ja että se oli toimittanut luettelon viitatuista ja kuvissa näkyvistä tavaroista. Lisäksi on huomautettava, että valituslautakunta ei myöskään perustele selkeästi ja riittävästi syitä siihen, että se poikkesi mitättömyysosaston arvioinneista ja kiisti niiden mitättömyysosaston tekemien ristiviittausten perusteltavuuden, jotka antoivat sille mahdollisuuden luonnehtia riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuutta konkreettisina ja olennaisina pitämiensä todisteiden perusteella. Valituslautakunta on näin ollen myös perustellut päätöksensä puutteellisesti.

72 Riidanalaisen päätöksen 81–83 kohdasta ilmenee näin ollen neljänneksi, että kantajan mitättömyysosastossa ja sittemmin valituslautakunnassa esittämät selvitykset olivat omiaan tuomaan esiin useiden edellä 5 kohdassa mainittujen tavaroiden myynnin merkityksellisen ajanjakson aikana riittävän suurilukuisena ja -määräisenä, jotta voidaan todeta riidanalaisen tavaramerkin jatkuva, tosiasiallinen ja johdonmukainen käyttö sen oikeuskäytännön nojalla, jonka mukaan tavaramerkin käyttö on tosiasiallista asetuksen 2017/1001 58 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla silloin, kun sitä käytetään sen keskeisen tehtävän – joka on sen takaaminen, että niillä tavaroilla tai palveluilla, joita varten tavaramerkki on rekisteröity, on tietty alkuperä – mukaisesti luomaan tai säilyttämään näiden tavaroiden ja palvelujen markkinat ja kun käyttö ei ole pelkästään näennäistä käyttöä, jolla ainoastaan pyritään säilyttämään tavaramerkin tuottamat oikeudet (tuomio 3.7.2019, Viridis Pharmaceutical v. EUIPO, C-668/17 P, EU:C:2019:557, 38 kohta; ks. analogisesti myös tuomio 11.3.2003, Ansul, C-40/01, EU:C:2003:145, 43 kohta).

73 Liitteistä 4–9 käy joka tapauksessa selvästi ilmi – kuten kantaja väittää –, että riidanalaisella tavaramerkillä varustettuja tavaroita myytiin merkityksellisellä alueella vuosina 2017–2022. Kantajan argumenttien mukaisesti on näet mahdollista todeta, että laskut sisältävät 2 919 riviä, joissa on viite LV ja jotka siten liittyvät edellä 67 kohdasta ilmenevin tavoin kantajan markkinoimien tavaroiden myyntiin, jonka kokonaisarvo on yli 6,485 miljoonaa euroa merkitykselliselle ajanjaksolle eriteltynä.

74 Lisäksi on niin, että kun valituslautakunta arvosteli riidanalaisen päätöksen 72 ja 83 kohdassa kantajaa siitä, että tämä oli tarkoituksellisesti jättänyt antamatta lisätietoja ja oli tietoisesti päättänyt olla antamatta tarkempia tietoja laskuissa olevista täsmällisistä viittauksista, valituslautakunnan tarkoituksena oli kyseisen päätöksen 73–85 kohdan tarkastelun perusteella vaatia kantajaa tekemään ristiviittauksen kaikista laskujen 2 919 rivistä kuhunkin tuoteluetteloissa oleviin vastaaviin tavaroihin. Lisäksi on niin, että kuten istunnossa vahvistettiin, valituslautakunta ei myöskään pyytänyt mitään lisätietoja tai -selvityksiä, joten se ei voi moittia kantajaa minkäänlaisesta tahallisesta laiminlyönnistä esittää – kuten kantajan valituslautakunnan mukaan olisi pitänyt tehdä – todisteita tai tosiseikkoja. Valituslautakunta pystyi kohtuudella arvioimaan riidanalaisen tavaramerkin tosiasiallisen käytön laajuutta kaikkien sille esitettyjen todisteiden perusteella, kun

niitä tarkastellaan kokonaisuutena, tai sen suorittaman tutkimuksen peräkkäisissä vaiheissa todettujen eri aihetodisteiden perusteella taikka niiden tietojen perusteella, jotka kantaja oli antanut peräkkäisissä kirjelmissään ja jotka mitättömyysosasto oli toistanut.

75 Tässä tilanteessa on näin ollen katsottava yhtäältä, että valituslautakunta teki arviointivirheen kantajan riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuuden osoittamiseksi esittämien todisteiden tutkimisen laajuuden osalta, ja toisaalta, että valituslautakunnan tarkoituksena oli asettaa kantajalle liiallinen todisteiden laatua koskeva vaatimus ja kohtuuton todistustaakka tosiasiallisen käytön puuttumista koskevassa menettämismenettelyssä.

76 Tältä osin on tosin viidenneksi todettava, että lähtökohtaisesti riidanalaisen tavaramerkin haltijan – eikä EUIPO:n viran puolesta – on selvitettävä kyseisen tavaramerkin tosiasiallinen käyttö (tuomio 26.9.2013, Centrotherm Systemtechnik v. SMHV ja centrotherm Clean Solutions, C-610/11 P, EU:C:2013:593, 63 kohta). Kuten edellä 42 kohdassa on muistutettu, tosiasiallista käyttöä koskevat todisteet on kuitenkin rajoitettava väitettä tukeviin asiakirjoihin ja todistuskappaleisiin, kuten hinnastoihin, luetteloihin ja laskuihin, kuten nyt käsiteltävässä asiassa.

77 Edellä 44 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan on lisäksi niin, että tosiasiallista käyttöä koskevan näytön on perustuttava konkreettisiin ja objektiivisiin seikkoihin, jotka todistavat tavaramerkin todellisesta ja riittävästä käytöstä asianomaisilla markkinoilla. Luotettavan näytön esittämistä koskeva vaatimus ei kuitenkaan saa aiheuttaa kohtuutonta tai liiallista todistustaakkaa eikä se saa perustua todisteiden laatua koskeviin vaatimuksiin, jotka ovat tiukempia kuin asetuksen 2017/1001 18 artiklan 1 kohtaa ja 58 artiklan 1 kohdan a alakohtaa koskevassa oikeuskäytännössä mainitut edellytykset.

78 Alustavana huomautuksena on hylättävä heti alkuun EUIPO:n vastineessaan esittämät argumentit, jotka perustuvat lähinnä 5.10.2022 annettuun tuomioon Puma v. EUIPO – CMS (CMS Italy) (T-711/20, ei julkaistu, EU:T:2022:604) – joka koskee asetuksen 2017/1001 8 artiklan 5 kohtaan perustuvaa maineelle aiheutuvaa haittaa koskevaa menettelyä, joka on itsenäinen suhteessa nyt käsiteltävän asian menettelyyn ja jonka erityisvaatimuksia ei voida rinnastaa vastaavalla tavalla – perustuviin oikeusohjeisiin.

79 Nyt käsiteltävässä asiassa valituslautakunta omaksui riidanalaisen päätöksen 83 kohdassa erittäin tiukan lähestymistavan, kun se vaati kantajaa osoittamaan, että laskujen eri tuotekoodien ja kyseessä olevien tavaroiden välillä on selkeä yhteys, joka on ”selitetty, ilmaistu ja toteen näytetty”. Valituslautakunta ei kuitenkaan voi oikeudellista virhettä tekemättä asettaa asetuksen 2017/1001 18 artiklan 1 kohtaan ja 58 artiklan 1 kohdan a alakohtaan perustuvan menettämismenettelyn yhteydessä todisteiden laatua koskevaa vaatimusta, joka ylittää tosiasiallista ja riittävää käyttöä koskevan näytön hyväksyttävän kynnyksen, jota tukevat merkityksellisten eri tekijöiden keskinäisen riippuvuussuhteen perusteella todetut riittävät todisteet tai aihetodisteiden kokonaisuus edellä 44 ja 45 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

80 Kuudenneksi on muistutettava, kuten EUIPO teki vastineessaan (ks. edellä 38 kohta), että sellaista todistustaakkaa, joka kuuluu menettämismenettelyssä tavaramerkin haltijalle riidanalaisen tavaramerkin tosiasiallisen käytön osoittamiseksi, koskevien lakisääteisten vaatimusten soveltaminen ei saa johtaa siihen, että tavaramerkin haltijalle asetetaan kohtuuton todistustaakka.

81 Kohtuuttoman tai liiallisen todistustaakan asettaminen voi nimittäin johtaa hyvää hallintoa koskevan oikeuden, joka kuuluu unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin ja joka myös vahvistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa, loukkaamiseen (ks. analogisesti tuomio 19.10.2022, Louis Vuitton Malletier v. EUIPO – Wisniewski (Ruudukkokuvio II), T-275/21, ei julkaistu, EU:T:2022:654, 31 kohta; tuomio 6.3.2024, Lidl Stiftung v. EUIPO – MHCS (Oranssin värin sävy), T-652/22, ei julkaistu, EU:T:2024:152, 87 kohta ja määräys 1.7.2025, Santos v. EUIPO (Sitruspusertimen muoto), T-668/24, ei julkaistu, EU:T:2025:668, 31 kohta).

82 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava ensinnäkin – kuten edellä 58–60 kohdasta ilmenee –, että valituslautakunta perusteli riidanalaista päätöstä monilta osin ristiriitaisesti, toiseksi – kuten edellä 67–75 kohdasta ilmenee –, että valituslautakunta teki useita arviointivirheitä ja oikeudellisia virheitä tutkiessaan riidanalaisen tavaramerkin käytön laajuutta koskevia todisteita, ja kolmanneksi, että valituslautakunta asetti näin ollen kantajalle liiallisen todisteiden laatua koskevan vaatimuksen ja siten kohtuuttoman todistustaakan asetuksen 2017/1001 18 artiklan 1 kohdan ja 58 artiklan 1 kohdan a alakohdan vastaisesti, joten kantajan ainoa kanneperuste on hyväksyttävä ja riidanalainen päätös kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

83 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

84 Koska riidanalainen päätös kumotaan, EUIPO on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä korvaamaan kantajalle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut tämän vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) neljännen valituslautakunnan 22.8.2024 tekemä päätös (asia R 214/2024-4) kumotaan.

2) EUIPO vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Gürok Turizm ve Madencilik AŞ:n oikeudenkäyntikulut.

Škvařilová-Pelzl Nõmm Kukovec

Julistettiin Luxemburgissa 19 päivänä marraskuuta 2025.

Allekirjoitukset